

RIKSADVOKATEN

Kripos
Postboks 2094 Vika,
0125 OSLO

Deres referanse:

Vår referanse:

Dato:

25/1194 - 2 / AGR012

11.06.2025

Nordisk avtale om overføring av straffesaker

De nordiske riksadvokatene inngikk 9. juni 2025 avtale om overføring av straffesaker, som trådte i kraft samme dag. Avtalen erstatter den nordiske avtalen av 6. februar 1970 med senere endringer (RA-1973-1). Den nye avtalen omtales kort her, og nedenfor gis et direktiv om at politiet skal konferere med statsadvokaten før det fremsettes anmodning om overføring dersom saken gjelder et forhold med strafferamme over 6 år.

Den nye avtalen gir grunnlag for overføring i flere situasjoner enn avtalen fra 1970 gjorde, og det kreves f.eks. ikke at handlingen er begått i staten som overfører saken.

En praktisk viktig endring i den nye avtalen er at kompetansen til å anmode om overføring til et nordisk land legges til politimesteren i stedet for statsadvokaten, som har vært kompetent etter avtalen av 1970. Gjelder saken et forhold med strafferamme over 6 år, skal politiet drøfte spørsmålet om overføring med statsadvokaten før det fremsettes slik anmodning. Kompetansen til å beslutte overføring til Norge er uendret, slik at det også etter den nye avtalen er politimesteren som treffer beslutningen. Kompetansen fremgår av vedlegg II til avtalen. Myndigheten som politimesteren har etter avtalen kan utøves av politiadvokater som er tildelt utvidet påtalekompetanse.

I likhet med avtalen av 1970 kan det ikke utledes noen rettslig forpliktelse av avtalen, som er begrenset av hva landenes lovgivning hjemler for overføring og pådømmelse av saker fra andre nordiske land. Avtalen er heller ikke en "overenskomst" etter straffeloven § 6, slik at en overføring til Norge med grunnlag i avtalen ikke vil etablere jurisdiksjon etter denne bestemmelsen. Dersom Norge ikke har jurisdiksjon etter en av de andre bestemmelsene i straffeloven §§ 4 flg., må saken derfor overføres til Norge etter en konvensjon.

En grunnleggende forutsetning for overføring av strafforfølgning er at forholdet er straffbart i begge land og at forholdet ikke er foreldet i noen av landene. Dette er ansett som så selvsagt at det ikke fremgår uttrykkelig av avtalen. Spørsmålet om en sak egner seg for overføring til eller fra Norge vurderes etter avtalens artikkel 3. Kriteriene i artikkel 3 er veiledende og ikke uttømmende, og gir eksempler på situasjoner hvor overføring kan tenkes å være hensiktsmessig. Det som er avgjørende for hvor en sak bør etterforskes og/eller irettesettes, og

dermed for om saken bør overføres, er hvor saken best eller enklest kan opplyses, jf. de innledende ordene om "efficient and proper administration of justice". Ved tvil bør man drøfte spørsmålet med den andre staten, jf. avtalens artikkel 4. Begge stater kan ta initiativ til overføring ved å innlede konsultasjoner etter artikkel 4.

Ved anmodning om overføring eller ved ønske om konsultasjon, anbefales det å benytte skjemaet som er vedlagt avtalen, jf. avtalens artikler 5 og 4.

Når politidistriktet mottar en anmodning om overføring av sak til Norge, skal det snarest sendes en bekreftelse om at anmodningen er mottatt, jf. artikkel 7. Det fremgår av samme bestemmelse at den anmodende staten deretter skal informeres om hvorvidt saken overtas. Har den anmodende staten bedt om å bli orientert om utfallet av straffesaken, skal det dessuten informeres om utfallet.

Avtalens artikkel 10 omhandler tvangsmidler, herunder pågripelser, som kan være utført før en sak anmodes overført. Det skal informeres om eventuelle tvangsmidler som er utført. Statene kan drøfte spørsmål som knytter seg til tvangsmidler, jf. artikkel 10 annet ledd. Drøftelsene kan typisk gjelde spørsmål om å opprettholde tvangsmidler eller å få tilsendt beslag, som for Norges del vil innebære at politiadvokaten må sende eller motta en rettsanmodning om bistand til å utføre tvangsmiddelet.

Jørn Sigurd Maurud

Anne Grøstad
førstestatsadvokat

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur

Gjenpart

Justis- og
beredskapsdepartementet,
Sivilavdelingen

Vedlegg

Nordisk avtale om overføring av straffesaker av 09062025

Mottakere

Mottakere

Agder statsadvokatembeter
Det nasjonale
statsadvokatembetet
Hedmark og Oppland
statsadvokatembeter
Hordaland, Sogn og
Fjordane
statsadvokatembeter
Møre og Romsdal
statsadvokatembeter
Nordland
statsadvokatembeter
Oslo statsadvokatembeter
Rogaland
statsadvokatembeter
Troms og Finnmark
statsadvokatembeter
Trøndelag
statsadvokatembeter
Vestfold, Telemark og
Buskerud
statsadvokatembeter
Økokrim